

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2022. gada 7. aprīlī
(OR. fr)

8059/22

AGRI 147
AGRISTR 22
ENV 338
CLIMA 161
FORETS 26
RECH 181

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs: Padomes Ģenerālsekretariāts

Saņēmējs: delegācijas

K-jas dok. Nr.: 15045/21

Temats: Padomes secinājumi par lauksaimniecību un mežsaimniecību saistībā ar Eiropas Komisijas paziņojumu par ilgtspējīgiem oglekļa aprites cikliem

Pielikumā izklāstīti Padomes secinājumi par lauksaimniecību un mežsaimniecību saistībā ar Eiropas Komisijas paziņojumu par ilgtspējīgiem oglekļa aprites cikliem; Lauksaimniecības un zivsaimniecības padome apstiprināja secinājumus 2022. gada 7. aprīļa sanāksmē.

**Padomes secinājumi par lauksaimniecību un mežsaimniecību saistībā ar Eiropas Komisijas
paziņojumu par ilgtspējīgiem oglekļa aprites cikliem**

Eiropas Savienības Padome,

ATGĀDINOT

- Padomes 2021. gada 15. novembra secinājumus par jauno Meža stratēģiju 2030. gadam ¹;
 - Padomes 2021. gada 10. jūnija secinājumus par jauno ES Klimatadaptācijas stratēģiju ²;
 - Padomes 2020. gada 19. oktobra secinājumus par stratēģiju "No lauka līdz galdam" ³;
 - Padomes 2019. gada 29. novembra secinājumus par atjaunināto bioekonomikas stratēģiju ⁴;
 - Padomes 2020. gada 23. oktobra secinājumus "Biodaudzveidība – nepieciešama steidzama rīcība" ⁵;
1. ATZINĪGI VĒRTĒ Eiropas Komisijas paziņojumu "Ilgspējīgi oglekļa aprites cikli".

¹ Dok. 13537/21.

² Dok. 9694/21.

³ Dok. 12099/20.

⁴ Dok. 14594/19.

⁵ Dok. 11829/20.

2. UZSVER lauksaimniecības uz mežsaimniecības īpatnības saistībā ar klimata jautājumiem. Lauksaimniecība un mežsaimniecība veicina vispārējos centienus samazināt emisijas, kam arī turpmāk jābūt Eiropas Savienības klimatneitralitātes sasniegšanas galvenajam uzdevumam, un vienlaikus tās spēj piesaistīt un uzkrāt oglekli oglekļa krātuvēs (meži, meža augsne un koksnes izstrādājumi, zālāji, agromežsaimniecība, lauksaimniecības augsne, mitrāji u. c.).
3. UZSVER, ka ilgtspējīgas pārtikas ražošanas mērķis joprojām ir lauksaimniecības nozares galvenais mērķis. UZSVER mežu un to ilgtspējīgas apsaimniekošanas nozīmi, jo ar tiem ir saistīti vairāki mērķi, tostarp biodaudzveidības saglabāšana, biomasas ražošanas saglabāšana un uzlabošana, un to ieguldījumu ilgtspējīgā bioekonomikā. UZSVER, ka arī lauksaimniecību un mežsaimniecību būtiski ietekmē klimata pārmaiņas, kas cita starpā ietekmē uzglabāšanas potenciālu un rada nepieciešamību pielāgot ražošanas sistēmas un pastiprināt ekosistēmu noturību.
4. ATZĪST, ka, lai sasniegtu Savienības mērķus klimata jomā, papildus pašreiz notiekošajam likumdošanas darbam saistībā ar paketi "Gatavi mērķrādītājam 55 %" ir lietderīgi veicināt brīvprātīgus stimulus zemes apsaimniekotāju līmenī, lai stiprinātu Savienības oglekļa piesaistītājus, ilgtspējīgi uzglabājot vairāk oglekļa lauksaimniecības, meža un citās dabiskās ekosistēmās un saglabājot esošos oglekļa uzkrājumus, un šajā sakarā ATZINĪGI VĒRTĒ nodomu papildus kopējai lauksaimniecības politikai, kas atbalsta plašu oglekļa saistīgas lauksaimniecības, oglekļa sekvestrēšanas un citu klimata pārmaiņu mazināšanas paņēmieni klāstu, paplašināt finansiālo atbalstu, tostarp no privātā sektora, un citu publisko atbalstu.

5. ATBALSTA pieeju, saskaņā ar kuru oglekļa saistīga lauksaimniecība tiek izstrādāta kā jauns brīvprātīgs zaļās uzņēmējdarbības modelis, kas spēj nodrošināt papildu ienākumu zemes apsaimniekotājiem, un mudina to izvērst Savienības teritorijā; Tomēr UZSVER, ka zemes apsaimniekotāja atbildībai ir jānodrošina pietiekami stimuli, vienlaikus izvairoties no būtiskas negatīvas ietekmes un izmaiņām zemes izmantošanā, piemēram, padarot zemi lētāku un pieejamāku zemes apsaimniekotājiem vai izraisot ražošanas apjoma samazināšanos.
6. UZSVER, ka ir vajadzīga informēšana un mērķtiecīgi konsultāciju pakalpojumi, tostarp saskaņā ar pašreizējo politiku un programmām, lai veicinātu zemes apsaimniekotāju un citu ieinteresēto personu zināšanu nodošanu un apmācību, un UZSKATA, ka pētniecības un inovācijas veicināšana varētu palīdzēt sasniegt šos mērķus.
7. ATGĀDINA, ka ES līmenī metāns (CH_4) veido 56 % un slāpekļa oksīds (N_2O) – 39 % no lauksaimnieciskajā ražošanā radītajām siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisijām ⁶, bet oglekļa dioksīds (CO_2) proporcionāli veido pavisam mazu daļu no SEG emisijām. Turklāt PIENĒM ZINĀŠANAI, ka dažas lauksaimniecības prakses, kas var palielināt oglekļa sekvēstrēšanu, vienlaikus var radīt lielākas N_2O emisijas un tādēļ ATZĪST potenciālos ieguvumus, ko sniedz integrēta pieeja oglekļa saistīgai lauksaimniecībai.

⁶ Dati par 2019. gadu, pamatojoties uz ES siltumnīcefekta gāzu pārskatiem 27 dalībvalstīs, Eiropas Vides aģentūra (EVA). Šie dati neietver emisijas no enerģijas patēriņa lauksaimnieciskajā ražošanā. Detalizēta metodika ir pieejama rādītāju kopumā "*Siltumnīcefekta gāzu emisijas no lauksaimniecības Eiropā*", ko EVA publicēja 2021. gada 15. decembrī.

8. UZSKATA, ka Komisijas paziņojumā minētie prakses piemēri, kas identificēti kā tādi, kas labvēlīgi ietekmē oglekļa uzglabāšanu augsnē un citās ekosistēmās, ir būtiski, bet UZSVER, ka, novērtējot klimata pārmaiņu mazināšanas praksi, ir jāņem vērā dalībvalstu un to reģionu atšķirīgie apstākļi. Tomēr UZSVER, ka oglekļsaistīgas lauksaimniecības praksē ir jāievēro vidiskā integritāte, jo īpaši izvairoties no negatīvas ietekmes uz biodaudzveidību. Ņemot to vērā, MUDINA Komisiju sadarbībā ar dalībvalstīm papildus paziņojumā izklāstītajiem piemēriem sniegt citus piemērus par uzlabotu zemes apsaimniekošanas praksi, pamatojoties uz pašreizējo zinātnisko vienprātību.
9. ATZĪST, ka saistībā ar iepriekš minēto praksi pastāv papildu ieguvumi, kas jo īpaši var palīdzēt saglabāt biodaudzveidību, kā arī ūdens, augsnes un gaisa kvalitāti.
10. ATBALSTA Komisijas nodomu Eiropas līmenī izveidot stingru sertifikācijas satvaru, kas balstītos uz standartizētām un validētām zinātniskām metodēm un diagnostikas instrumentiem uzglabātā un emitētā oglekļa daudzuma monitoringam, verifikācijai un ziņošanai par to, un IEROSINA, ka šādā satvarā tiek iekļauta prasība Komisijai veikt neatkarīgu pārbaudi par progresu, kas panākts oglekļsaistīgas lauksaimniecības jomā, un par to ziņot. UZSVER, ka, lai nodrošinātu šā satvara uzticamību, tā pamatā jābūt tādiem augstas kvalitātes kritērijiem kā pārredzamība, papildināmība, pastāvīgums un izvairīšanās no negatīvas ietekmes uz vidi un biodaudzveidību, un tam nevajadzētu atturēt zemes apsaimniekotājus no pašreizējiem centieniem.
11. UZSVER, ka šim turpmākajam sertifikācijas satvaram vajadzētu būt vienkāršam, tam nevajadzētu radīt nesamērīgu administratīvo slogu, lai veicinātu zemes apsaimniekotāju līdzdalību, un tam nevajadzētu kļūt par iemeslu sankcijām, ja oglekļa sekvestrēšana no zemes apsaimniekotāju darbībām neatkarīgu iemeslu dēļ ir mazāka nekā gaidīts.

12. ATBALSTA ātru Savienības ekspertu grupas grupas izveidi, kuras sastāvā būtu dalībvalstu pārstāvji, tostarp mežsaimniecības, lauksaimniecības un vides nozaru pārstāvji; grupas mērķis būtu palīdzēt Komisijai ņemt vērā pašreizējo paraugpraksi oglekļa saistīgas lauksaimniecības jomā. IEROSINA, ka šī grupa jo īpaši varētu palīdzēt Komisijai izpētīt visas pašreizējās starptautiskās un valstu sistēmas SEG emisiju samazināšanas un oglekļa uzglabāšanas uzskaitē lauksaimniecībā un mežsaimniecībā, kā arī jau pastāvošās oglekļa sertifikācijas sistēmas. AICINA Komisiju ņemt vērā ekspertu grupas darbu, lai izvērtētu iespējamo ietekmi, ko radītu ES tiesiskā regulējuma par oglekļa piesaistījumu sertifikāciju darbības jomas paplašināšana, attiecinot to arī uz lauksaimniecības SEG emisiju samazināšanu, tostarp pastiprināts stimuls zemes apsaimniekotājiem samazināt SEG emisijas saimniecību līmenī.
13. UZSVER, ka sertifikācijas satvarā būs jāiekļauj nepieciešamā elastība, lai ņemtu vērā dalībvalstu un to reģionu īpatnības un ražošanas sistēmas (tostarp saimniecību, zemes gabalu un mežu izmēru, klimatiskos apstākļus, augsnes tipus un audzēšanas praksi), neapdraudot sistēmas vidisko integritāti.
14. UZSVER, ka sertifikācijas satvars būtu jāīsteno pilnīgā saskaņā ar citām Savienības politikas jomām un to mērķiem, izvairoties no dubultas uzskaites un oglekļa emisiju pārvirzes un neapdraudot pārtikas nodrošinājuma mērķi.
15. AICINA turpmāko Savienības sertifikācijas satvaru izstrādāt tā, lai tajā tiktu ņemtas vērā pašreizējās valstu iniciatīvas, kurām ir tāds pats mērķis, un, ja iespējams, lai tas būtu saderīgs ar šīm iniciatīvām.
16. AICINA Komisiju izpētīt, vai un kā Savienības sertifikācijas satvars varētu aptvert plašāku prakses klāstu, tostarp lauksaimniecības SEG emisijas un, iespējams, papildu ieguvumu ekonomisko vērtību, neapdraudot satvara vienkāršību un skaidrību.

17. AICINA Komisiju ņemt vērā šajos secinājumos izklāstītos elementus, jo īpaši izstrādājot tiesību akta priekšlikumu Savienības sertifikācijas satvara izveidei.
-